



Datum
2021-02-05
Vår referens
Gunnar Bergström
Enhetschef
gunnar.bergstrom@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Nämndinitiativ om Stödpaket för Malmös företag med anledning av rådande pandemi STK-2020-1584

Sammanfattning

Charlotte Bossen (C) har inkommit med ett nämndinitiativ om stödpaket för Malmös företag med anledning av rådande pandemi. I handläggningen av ärendet har arbetsmarknads- och socialnämnden samt miljönämnden yttrat sig gällande de delar av initiativet som berör dessa nämnders ansvarsområden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen uppmanar arbetsmarknads- och socialnämnden att erbjuda ett tillfälligt uppskov för betalning av 2021 års avgifter gällande livsmedelskontroll och tillsyn enligt alkohollagen, miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter till och med den 31 augusti 2021. Kommunstyrelsen beslutar därmed anse initiativet besvarat i denna del.
2. Kommunstyrelsen beslutar att initiativet, såvitt avser uppdrag åt berörda nämnder att erbjuda elever med distansundervisning möjlighet att hämta lunch på restauranger som ingår överenskommelse med kommunen, ska anses besvarat med vad som anges i ärendet.
3. Kommunstyrelsen beslutar att initiativen, såvitt avser uppdrag åt berörda nämnder att effektivisera ansökningsprocesserna för företag som behöver olika typer av tillstånd, införa en bortre tidsgräns för hur lång tid en ansökan får ta, samt uppdrag åt kommunstyrelsen att komma med förslag på hur metoden SPOC (single point of contact) kan användas i kontakten med stadens företag, ska anses besvarade med vad som anges i ärendet.
4. Kommunstyrelsen beslutar att initiativet, såvitt avser uppdrag åt berörda nämnder att korta ner betalningstider till leverantörer, ska anses besvarat med vad som anges i ärendet.

5. Kommunstyrelsen beslutar att initiativet, såvitt avser uppdrag åt arbetsmarknads- och socialnämnden att erbjuda företagare kompetensutveckling utifrån förändrade förutsättningar under krisen, ska avslås utifrån vad som anges i ärendet.
6. Kommunstyrelsen beslutar att initiativet, såvitt avser uppdrag åt arbetsmarknads- och socialnämnden att underlätta återstart av verksamheter genom hänsyn till situationen före krisen vid tillståndsprövningar, ska anses besvarat med vad som anges i ärendet.
7. Kommunstyrelsen beslutar att initiativen, såvitt avser uppdrag åt berörda nämnder att ej avkräva vite från företag de som ej kan leverera enligt avtal till följd av rådande pandemi, samt att vid behov använda bestämmelserna i kap. 17 LOU som ger möjlighet till ändringar av kontrakt och ramavtal vid bland annat oförutsedda händelser, ska avslås utifrån vad som anges i ärendet.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ om Stödpaket för Malmös företag med anledning av rådande pandemi
- Beslut KS 201209 §420 med Muntlig reservation (V)
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 210128 § 26
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Remissvar från miljönämnden
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210208 Nämndinitiativ om stödpaket för Malmös företag med anledning av rådande pandemi
- Miljönämnden beslut 210126 § 14 med muntlig Reservation (M+C)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsen 2020-12-09

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-02-08

Kommunstyrelsen 2021-02-10

Beslutet skickas till

Charlotte Bossen

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Miljönämnden

Omvärld- och näringslivsavdelningen

Ärendet

Charlotte Bossen (C) har inkommit med ett nämndinitiativ där hon mot bakgrund av att den rådande pandemin slår hårt mot de enskilda företagen och mot Malmös tillväxt, arbetsmarknad och ekonomi, föreslår ett stödpaket för Malmös företag. Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 9 december 2010, §420, att uppdra åt stadskontoret att skyndsamt bereda förslagen i nämndinitiativet och vid behov tillse att berörda nämnder ges tillfälle att bereda ärenden som berör deras verksamhetsområde. I handläggningen av ärendet har arbetsmarknads- och socialnämnden samt miljönämnden yttrat sig gällande de delar av initiativet som berör dessa nämnders ansvarsområden.

Charlotte Bossen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden att införa en tillfällig avgiftsbefrielse för livsmedelskontroll och tillsyn enligt alkohollagen, miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter till och med 01-06-2021,

att uppdra åt berörda nämnder att erbjuda elever med distansundervisning möjlighet att hämta lunch på restauranger som ingår överenskommelse med kommunen,

att uppdra åt berörda nämnder att effektivisera ansökningsprocesserna för företag som behöver olika typer av tillstånd samt införa en bortre tidsgräns för hur lång tid ansökan får ta,

att uppdra åt kommunstyrelsen att komma med förslag på hur metoden SPOC (single point of contact) kan användas i kontakten med stadens företag,

att uppdra åt berörda nämnder att korta ner betalningstider till leverantörer,

att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden att erbjuda företagare kompetensutveckling utifrån förändrade förutsättningar under krisen,

att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden att underlätta återstart av verksamheter genom hänsyn till situationen före krisen vid tillståndsprövningar. En ny tillståndsprövning ska ha som utgångspunkt att förutsättningarna vid tidigare tillstånd fortfarande gäller,

att uppdra åt berörda nämnder att ej avkräva vite från företag de som ej kan leverera enligt avtal till följd av rådande pandemi,

att uppdra åt berörda nämnder att vid behov använda bestämmelserna i kap. 17 LOU som ger möjlighet till ändringar av kontrakt och ramavtal vid bland annat oförutsedda händelser.

Nämndernas yttranden och stadskontorets bedömning

- *att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden att införa en tillfällig avgiftsbefrielse för livsmedelskontroll och tillsyn enligt alkohollagen, miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter till och med 01-06-2021*

Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande: Arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning är att ett eventuellt införande av tillfällig avgiftsbefrielse för livsmedelskontroll och tillsyn enligt AL, miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter till och med 01-06-2021 fordrar att kommunfullmäktige ger arbetsmarknads- och socialnämnden kostnadstäckning för tillsynsarbetet på annat sätt. Tillsynsverksamhetens budget för 2021 är beräknad till 13,017 mkr, varav 10,556 mkr finansieras genom intäkter i form av avgifter. Resterande 2,461 mkr finansieras genom kommunbidrag.

Miljönämndens yttrande: Miljönämnden anger i sitt yttrande att de juridiska möjligheterna för att sänka eller efterge miljönämndens kontroll- och tillsynsavgifter är begränsade. De ekonomiska konsekvenserna av en tillfällig avgiftsbefrielse till och med 2021-06-01 för livsmedelskontroll och tillsyn enligt miljöbalken skulle innebära ett inkomstbortfall motsvarande 13 000 000 kr för nämnden, vilket i så fall erfordrar att miljönämnden

kompenseras med temporärt kommunbidrag. Det skulle även krävas att kommunfullmäktige beslutar om själva taxeförändringen. För miljönämndens del skulle beslutet innebära, förutom inkomstbortfall, även omfattande administrativt arbete för förvaltningen.

Stadskontorets bedömning: Sedan miljönämnden inkom med sitt yttrande i ärendet har nämnden fattat beslut om att till livsmedelsverksamheter ge uppskov med betalning av 2021 års avgift till den 31 augusti, för de som önskar. Bakgrunden till detta är att livsmedelskontrollen är utpekad som samhällsviktig verksamhet och därför vare sig får upphöra eller minska på grund av pandemin. Företag har rätt att få kontroll och konsumenterna har rätt att ha tillgång till säker mat även i en pandemi. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner och Livsmedelsverket ger den nuvarande lagstiftningen inte stöd för att sätta ner eller återbetala avgiften för årlig kontroll, däremot är uppskov i enlighet med det beslut som miljönämnden nu fattat möjligt.

Stadskontoret bedömer att uppskov är att föredra framför avgiftsbefrielse även vad gäller arbetsmarknads- och socialnämndens tillsyns- och tillståndsverksamheter, och förordar mot denna bakgrund att kommunstyrelsen ska uppmana arbetsmarknads- och socialnämnden att i likhet med miljönämnden fatta beslut om uppskov för betalning av 2021 års avgifter för de som önskar.

- *att uppdra åt berörda nämnder att erbjuda elever med distansundervisning möjlighet att hämta lunch på restauranger som ingår överenskommelse med kommunen*

Stadskontorets bedömning: Ett liknande initiativ behandlades av kommunstyrelsen den 17 juni 2020, § 243 som med hänvisning till att barn och ungdomar vars skolor är stängda kan hämta lunch på ett antal utvalda grundskolor, ansåg initiativet besvarat. Mot bakgrund av att elever som har distansundervisning på samma sätt som i våras kan hämta matpaket från grundskolor, förordas att initiativet i denna del anses besvarat.

- *att uppdra åt berörda nämnder att effektivisera ansökningsprocesserna för företag som behöver olika typer av tillstånd samt införa en borte tidsgräns för hur lång tid ansökan får ta, samt att uppdra åt kommunstyrelsen att komma med förslag på hur metoden SPOC (single point of contact) kan användas i kontakten med stadens företag*

Stadskontorets bedömning: Kommunledningen och Moderaterna enades den 21 mars 2020 om ett paket för att lindra de negativa effekterna av coronapandemin för företagarna i staden. En av åtgärderna man enades om var stärkt rådgivning och vägledning för företagare. Detta har bland annat genomförts i form av förstärkt rådgivning och vägledning genom Malmö stads företagslots i Kontaktcenter och genom Omvärlds- och näringslivsavdelningens verksamhet. I Malmö stads budget 2021 ges vidare kommunstyrelsen i uppdrag att utveckla och förbättra arbetet med en serviceinriktad myndighetsutövning. Initiativet förordas därför anses besvarat i denna del.

- *att uppdra åt berörda nämnder att korta ner betalningstider till leverantörer*

Stadskontorets bedömning: Så som angetts ovan enades kommunledningen och Moderaterna den 21 mars 2020 om ett paket för att lindra de negativa effekterna av coronapandemin för företagarna i staden. En av åtgärderna var kortare betalningstider till leverantörer till Malmö stad och Malmö stads verksamheter uppmanades i linje härmed att betala leverantörsfakturor tidigare än det datum som leverantören angett som sista betalningsdag och verka för att samtliga fakturor betalades 15 dagar från leverantörens fakturadatum. Hälsa, vård och omsorgsförvaltningen, som är under hårt tryck och behöver fokusera sina resurser, har undantagits härifrån.

- *att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden erbjuda företagare kompetensutveckling utifrån förändrade förutsättningar under krisen*

Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande: Arbetsmarknads- och socialnämnden delar initiativets intentioner och menar att fler arbetsmarknadsåtgärder behövs för att möta pandemins negativa konsekvenser för ekonomi och arbetsmarknad. Dock menar nämnden att det är viktigt att den aktör som i normalfallet ansvarar för en insats eller en målgrupp fortsatt gör så under kriser. Arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning är att uppdraget att erbjuda företagare kompetensutveckling utifrån förändrade förutsättningar under krisen inte bör utföras av arbetsmarknads- och socialnämnden.

Stadskontorets bedömning: Stadskontoret delar arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning att uppdraget att erbjuda företagare kompetensutveckling utifrån de förändrade förutsättningar coronapandemin medfört inte ligger inom ramen för vare sig nämndens eller kommunens ansvars- och kompetensområde, och förordar därmed att initiativet ska avslås i denna del.

- *att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden underlätta återstart av verksamheter genom hänsyn till situationen före krisen vid tillståndsprövningar. En ny tillståndsprövning ska ha som utgångspunkt att förutsättningarna vid tidigare tillstånd fortfarande gäller*

Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande: Arbetsmarknads- och socialnämnden delar bilden av att det under rådande pandemi är särskilt angeläget att underlätta för tillståndssökande näringsidkare i den mån lagstiftningen tillåter det. Nämnden beskriver i sitt yttrande att handläggningen kan skyndas på eller underlättas på följande sätt:

- Att sökanden själv inkommer med visst underlag, till exempel registerutdrag från Skatteverket och intyg om kunskap för att visa sin lämplighet, bidrar till en snabbare handlägningsprocess.
- Undantag från kunskapsprov kan ske om sökande har den kunskap som behövs, till exempel om en person som redan har serveringstillstånd söker ytterligare tillstånd i samma kommun eller annan och det inte finns några skäl att ifrågasätta den sökandes kunskaper.
- Handläggning utifrån principen att det är sökandens beteende innan en ansökan ingivits som främst har betydelse vid bedömningen av lämplighet.
- Restföringar är grund för att ifrågasätta en tillståndshavares ekonomiska lämplighet. Däremot bör en eller ett fåtal skatte- eller avgiftsskulder såvida det inte rör sig om betydande belopp inte

diskvalificera en tillståndshavare eller hindra en person från att få ett sökt serveringstillstånd. En bedömning av den ekonomiska lämpligheten bör grundas på omständigheter och en sökandens beteende som ligger inom deras kontroll. För att kunna göra en rättvis bedömning av sökandens ekonomiska lämplighet bör förvaltningen ta hänsyn till pandemins eventuella påverkan.

- Det finns en skyldighet enligt 9 kap. 11 § AL för tillståndshavare att anmäla in ifall avbrott sker. Enligt 9 kap. 18 § 1 p. AL ska kommunen återkalla ett serveringstillstånd som inte längre utnyttjas. På grund av rådande pandemi har många verksamheter gjort avbrott i sina verksamheter. För att underlätta för en tillståndshavare kan tillståndsmyndigheten under rådande pandemi tillåta avbrott under kortare period utan anmälan och för längre period utan att återkalla serveringstillståndet.

- När en sökande varit inblandad i en konkurs innan ansökan krävs vanligtvis en förvaltarberättelse för att utesluta ekonomiska oegentligheter. För att påskynda handläggningen kan förvaltningen under en kortare period godta enbart uttalande från konkursförvaltningen om att inga oegentligheter begåtts. Kontroll genom kreditupplysningsföretag kan göras för att kontrollera att det inte fanns några skulder till det allmänna vid konkursbeslutet.

Stadskontorets bedömning: Stadskontoret bedömer att arbetsmarknads- och socialnämnden på ett tydligt sätt redogjort för hur återstart av verksamheter kan underlättas, utifrån den lagstiftning som gäller. Initiativet förordas därför anses besvarat i denna del.

- *att uppdra åt berörda nämnder att ej avkräva vite från företag de som ej kan leverera enligt avtal till följd av rådande pandemi, samt att uppdra åt berörda nämnder att vid behov använda bestämmelserna i kap. 17 LOU som ger möjlighet till ändringar av kontrakt och ramavtal vid bland annat oförutsedda händelser.*

Stadskontorets bedömning: Ett liknande initiativ behandlades av kommunstyrelsen den 17 juni 2020, § 243. Kommunstyrelsen beslutade då att initiativet skulle anses besvarat med vad som angavs i ärendet. I tjänsteskrivelsen konstaterades vad gäller vite att stadens nämnder bör ha en flexibel och tillmötesgående hållning gentemot sina leverantörer i anledning av pandemisituationen men att det samtidigt bör krävas att leverantörerna redovisar en tydlig koppling till pandemin för att ingen ska kunna använda pandemin som ursäkt för brister i leverans utan saklig grund hänförlig till just pandemin. Samma synsätt gör sig gällande när det gäller att öppna upp för ändringar av kontrakt och ramavtal. Förenlighet med kommunallagen och upphandlingslagstiftningen i övrigt måste dock också alltid beaktas, vilket gör att det kan vara direkt olagligt att frångå reglerna i LOU. Stadskontoret förordar därmed att initiativet ska avslås i denna del.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör